

Szerb Köztársaság
Oktatási, Tudományügyi és Technológiai Fejlesztési Minisztérium
Belgrád

Újvidéki Egyetem BTK
Magyar Nyelv és Irodalom Tanszék
Újvidék

KÖZTÁRSASÁGI MAGYAR NYELVI ÉS NYELVHELYESSÉGI VERSENY

(2022/2023)

6. osztály

A tanuló kódja: _____

Pontszám: _____

UTASÍTÁS A TESZT MEGOLDÁSÁHOZ

Az anyanyelvi versenyre készült teszt összesen húsz feladatot tartalmaz, megoldásukra 120 perc áll rendelkezésedre. A feladatlpra írd fel a kódodat, majd figyelmesen olvasd végig a feladatokat! A feladatokat tetszés szerinti sorrendben oldhatod meg. Ne feledd, hogy végleges válaszaidat golyóstollal kell beírnod, mivel a ceruzával írt megoldásokat a javító tanár nem értékelheti. De ügyelj arra is, hogy munkád áttekinthető, igényes külsejű legyen! Ha előbb befejezted a munkát, nézd át újra a megoldásokat, és csendben hagyd el a tantermet!

Sok sikert kívánunk!

Javította: _____

Egyszer régen, nagyon régen, zúgó erdő közepén három nyulak összegyűltek, selyemfüre települtek, ottan se ültek sokáig, talán csak egy fél óráig, amikor felkerekedtek, hogy már végre hazamennek, egy szarka fölöttük szállott s felkiáltott:

– Mit csináltok? Mit csináltok, három nyulak? Úgy ültök ott, mint az urak...

– Úgy, úgy bizony, mint az urak! – felelték a három nyulak. – Ezután már urak leszünk, ebédre rókahúst eszünk! Nem fogjuk az időt lopni, most indulunk rókafogni...

Csacsi szarka nem elhitte? Repült is már, a hírt vitte, s buta róka is elhitte. De hát hogyan hitte volna, akármilyen ravasz róka, mert a szarka így kiáltott:

– Egy jegenye fölött szállok, mikor lenézek a földre, három nyulak ülnek körbe.

Összebújva tanácskoznak... Jaj, mekkora nyulak voltak! Jaj, mekkora fejük, szájuk, a medve egér hozzájuk! Hát még miről beszélgettek? Hogy eztán csak rókát esznek!

Ennek a fele se móka! Szedte is lábát a róka. Futott ki az erdőszélre, csak mielőbb odaérne!

Hát amint ott futott, szaladt, szembe vele farkas haladt:

– Szaladj te is, komám, farkas, jaj, mit láttam, ide hallgass! Az erdő közepén jártam, most is borsózik a hátam, sosem láttam ilyen szörnyet, ottan ültek három szörnyek! Három nyúl volt, és akkora, fél méter is volt egy foga! Hát még miről beszélgettek? Hogy eztán csak farkast esznek!

No hiszen egyéb se kellett, a farkas is futni kezdett, a rókával versenyt futott, majdnem az orrára bukott!

Zelk Zoltán: A három nyúl

1. Milyen **állatokkal** beszélgetett a **szarka** a fenti szövegben?

---

2. Írj ki a fenti szövegből **egy indulatszót!**

---

3. **Keress** ki a szövegből:

a) egy kötőszót: _____

b) egy névutót: _____

4. **Milyen ragozásúak az igék** a következő mondatokban? **Húzd is alá** az igéket!

a) A hatodikosok szeretnek futni. Ragozása: _____

b) A megtanult tananyag gyakran feledésbe merül. Ragozása: _____

5. **Mit jelent** a szövegben előforduló **„borsózik a hátam”** kifejezés!

Húzd alá a helyes válaszokat!

hideglelése van   irtózik tőle   fázik   viszket a háta   borzad

6. Alkoss az **olvas** szóból **igeneveket**, melyeket helyezz el a táblázatban!

<u>Igenév fajtája:</u>		<u>Megalkotott igenév:</u>
Főnévi igenév		
Melléknévi igenév	Folyamatos	
	Befejezett	
	Beálló	
Határozói igenév		

7. Keretezd be a **helyesen** szótagolt szavakat!

a) *biz-ot-tság*

b) *né-gyet*

c) *bod-za*

d) *ka-to-na*

e) *Andr-ás*

8. **Csoportosítsd** a következő **határozószókat!**

korán, felülre, együtt, jól, mezítláb, jobbra, holnap, manapság, rögtön, hazafelé

a) *időre utaló határozószók:* _____

b) *helyre utaló határozószók:* _____

c) *egyéb körülményre utaló határozószók:* _____

9. Mi hiányzik: **m** vagy **n**? Egészítsd ki a következő szavakat!

azo__ban   szí__padon   szé__por   közö__bös

10. **Húzd alá az állítmányt, majd pedig** írd a vonalra az **állítmányok fajtáját!** **Keretezd be a kakukktojás előtti betűjelet, a mellette lévő vonalra pedig írd le, miért keretezted be!**

- a) Figyelhettél volna jobban is! _____
- b) A hatodikosok ötödikesek voltak tavaly. _____
- c) Száz szónak is egy a vége. _____
- d) A gyerekek az ajtónál fogják várni a tanárnőt. _____
- e) Engem? _____

11. **Szerkezete szerint milyen mondat** a következő?

Jaj, mekkora nyulak voltak!

Szerkezete szerint _____ mondat.

12. **Hol** van az **-e** **kérdőszó** helye? Egészítsd ki és **írd le helyesen** a mondatokat -e

kérdőszóval!

- a) *Jár már óvodába?* _____
- b) *Láttál már hullócsillagot?* _____
- c) *Felmásztál volna a dombra?* _____
- d) *Meglátogatnál holnap engemet?* _____

13. Mely **két** csoportját ismered a **névelőknek**? Írj egy-egy **példát!**

- a) _____ *példa:* _____
- b) _____ *példa:* _____

14. **Foglald mondatba** a következő szavakat!

- a) *vasal:* _____
- b) *vassal:* _____

15. Találd meg az összetett határozószók egymáshoz tartozó tagjait!

- a) éjjel-_____
- b) félig-_____
- c) sebbel-_____
- d) sülve-_____
- e) egyre-_____

16. Vannak olyan névutók, amelyek **nem csak helyet, hanem időbeli viszonyt** is jelölhetnek. Melyek ezek? **Karikázd be az időviszonyt meghatározókat, majd pedig írd az időviszonyt jelölő névutók elé a vonalra egy-egy névszót!**

elől körül után elé felé előtt mögött között közé

---

17. Írd a képek alá egy-egy bővített mondatot, melyben a megadott névmás is szerepel!

a) Főnévi mutató névmás: _____

b) Melléknévi határozatlan névmás: _____

c) Főnévi visszaható névmás: _____

d) Melléknévi kérdő névmás: _____

18. **Egészítsd** ki a táblázatot a **határozószók** középfokú **alakjaival**! Pl. hátul – hátrább.

benn	
kinn	
lenn	
fenn	

19. **Jelöld** meg azokat a szavakat, amelyeket **HELYTELENÜL** toldalékoltuk a **-val, -vel** raggal!

- Andriccal*
- csehkel*
- fogolyjal*
- szabállyal*
- asztallal*

20. Melyik **szólásban**, közmondásban szerepel a **kutya** szó?
Karikázd be a szólás előtti betűjelet!

- ____-ból *nem lesz szalonna.*
- Minden ____ *úr a maga szemétdombján.*
- Sokat akar a ____, *de nem bírja a farka.*
- Előre iszik a ____ *bőrére.*
- Jön még ____-ra *dér.*

JAVÍTÁSI KULCS A 6. OSZTÁLYOS TESZTHEZ

(2023. évi köztársasági Magyar Nyelvi és Nyelvhelyességi Verseny)

1. nyulak(kal), róká(val) 2 x 0,5 = 1
2. jaj 1

Megjegyzés: a no az adott szövegkörnyezetben nem indulatszó, hanem módosítószó.

3. a) hogy, mert, amikor, mikor, is, és, mint, s, de; b) (jegyenye) fölött 2 x 0,5 = 1

4. A hatodikosok **születnek** futni. Ragozása: **általános (alanyi)**

A megtanult tananyag gyakran feledésbe **merül**. Ragozása: **általános (alanyi)**

4 x 0,25 = 1

5. irtózik tőle, borzad 2 x 0,5 = 1

6.

Igenév fajtája:		Megalkotott igenév:
Főnévi igenév		olvasni
Melléknévi igenév	Folyamatos	olvasó
	Befejezett	olvasott
	Beálló	olvasandó
Határozói igenév		olvasva vagy olvasván

5 x 0,20 = 1

7. b) né-gyet, d) ka-to-na 2 x 0,5 = 1

8. a) korán, holnap, manapság, rögtön

b) felülre, jobbra, hazafelé

c) együtt, jól, mezítláb

10 x 0,10 = 1

9. azonban, színpad, szénpor, közömbös 4 x 0,25 = 1

10. a) Figyelhettél volna jobban is! IGEI ÁLLÍTMÁNY

b) A hatodikosok ötödikesek voltak tavaly. ÖSSZETETT ÁLLÍTMÁNY

c) Száz szónak is egy a vége. NÉVSZÓI ÁLLÍTMÁNY

d) A gyerekek az ajtónál fogják várni a tanárnőt. IGEI ÁLLÍTMÁNY

e) Engem? Magyarázat: ennek a mondatnak nincs állítmánya (hiányos mondat)

Aláhúzás + meghatározás (8 x 0,10); bekeretezés + magyarázat (2 x 0,1). $10 \times 0,10 = 1$

11. Egyszerű + bővített mondat $2 \times 0,5 = 1$

12. a) Jár-e már óvodába?

b) Láttál-e már hullócsillagot?

c) Felmásztál volna-e a dombra?

d) Meglátogatnál-e holnap engemet?

$4 \times 0,25 = 1$

13. a) határozott: a (vagy az)

b) határozatlan: egy

$4 \times 0,25 = 1$

14. a) Pl. Anya inget vasal.

b) Pl. A kovács vassal dolgozik.

Megjegyzés: bármely helyes válasz elfogadható.

$2 \times 0,5 = 1$

15. a) nappal

b) meddig

c) lobbal

d) főve

e) másra

$5 \times 0,20 = 1$

16. Pl. dél körül, négy óra után, reggel felé, tíz óra előtt, két tanóra között

Bármely helyes megoldás elfogadható. (Bekeretezés + példák)

$10 \times 0,1 = 1$

17. a) Pl. **Az** a férfi csendre int.

b) Pl. Az egér **valamilyen** lyukacsos sajtot tart a kezében.

c) Pl. A kisfiú jól érzi **magát**.

d) Pl. Vajon **milyen** vírus támadta meg a néni szervezetét?

Bármely helyes válasz elfogadható.

$4 \times 0,25 = 1$

18.

benn	beljebb
kinn	kijjebb
lenn	lejjebb
fenn	feljebb

$4 \times 0,25 = 1$

19.

a) Andriccal, c) fogolyjal

$2 \times 0,5 = 1$

20. a), e)

$$2 \times 0,5 = 1$$